

СИЛАБУС
освітнього компоненту

«ПАЛІАТИВНА ТА ГОСПІСНА ДОПОМОГА»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Медсестринство
Навчальний план	2023 р.
Освітній ступінь	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II MC 31
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена ОК	Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я
Викладач курсу	 кандидат наук з державного управління, доцент Неділько Роксолана Володимирівна
Контактна інформація викладачів	E-mail: r.nedilko@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Рік підготовки – 2 Семестр – 3 Лекції – 10 год Практичні заняття – 22 год Самостійна робота – 58 год
Коротка анотація курсу	«Паліативна та госпісна допомога» є нормативною ОК з спеціальності Сестринська справа. Освітній компонент розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для вирішення професійних завдань сестрою/братом медичними при менеджменті надання медичної допомоги пацієнтам паліативного та госпісного спрямування.
Мета та цілі курсу	Метою освітнього компонента «Паліативна та госпісна допомога» є: фо-

рмування знань, умінь та навичок з ОК, необхідних для фахової діяльності, більш глибоке розуміння та усвідомлення важливості роботи сестри/брата медичних в процесі планування, організації, мотивації та контролю якості здійснення паліативної допомоги невиліковно хворим пацієнтам середнім медичним персоналом. Здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- ✓ норми та правила професійної етики, деонтології, конфіденційності в роботі сестри/брата медичних;
- ✓ принципи діяльності хоспісів на сучасному етапі;
- ✓ особливості роботи сестри/брата медичних в закладах паліативно-госпісної допомоги;
- ✓ особливості надання допомоги онкологічним пацієнтам;
- ✓ права безнадійно хворих пацієнтів;
- ✓ режим життя онкологічного пацієнтів;
- ✓ сучасні способи харчування онкологічних пацієнтів;
- ✓ способи лікування інкурабельних пацієнтів;
- ✓ особливості догляду за стомами (трахеостоми, гастростоми тощо);
- ✓ особливості догляду за пацієнтами із синдромом хронічного болю;
- ✓ способи допомоги пацієнтам з нездатністю до самообслуговування;
- ✓ профілактичні заходи з попередження поширення туберкульозу;
- ✓ правила роботи з пацієнтами хворими на СНІД;
- ✓ особливості догляду за пацієнтами з ВІЛ/СНІД;
- ✓ ознаки термінальних станів;
- ✓ основні положення чинних наказів МОЗ України;
- ✓ правила техніки безпеки, охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом; протиепідемічного режиму, асептики, антисептики, особистої безпеки при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу на дослідження тощо;

вміти:

- ✓ оцінювати стан невиліковно хворого пацієнта;
- ✓ планувати, організувати, мотивувати, контролювати роботу сестри/брата медичних з догляду, та харчуванням пацієнта при різних станах;
- ✓ організовувати тренінги для сестер/братів медичних з паліативної та госпісної допомоги;
- ✓ визначати функціональний стан серцево-судинної та дихальної системи, органів травлення;
- ✓ оцінювати результати обстежень;
- ✓ організувати, мотивувати, контролювати роботу сестри/брата медичних з догляду за стомованими пацієнтами (трахеостоми, гастростоми тощо);
- ✓ проводити контроль виконання лікарських призначень;
- ✓ провести корекцію лікарських призначень відповідно стану пацієнта;
- ✓ контролювати догляд за пацієнтами з нездатністю до самообслуговування;
- ✓ оцінювати роботу сестри медичної по догляду за паліативними пацієнтами;
- ✓ визначати ознаки термінального стану;
- ✓ навчати надавати невідкладну допомогу при зупинці дихання;
- ✓ планувати та організувати забір сестрою/братом медичними біологічного матеріалу пацієнтів для досліджень;
- ✓ організувати та контролювати підготовку сестрою/братом медичними пацієнтів до інструментальних обстежень;
- ✓ контролювати до- і післяопераційний догляд за пацієнтом;
- ✓ вести облік сильнодіючих та наркотичних препаратів;
- ✓ проводити наукові дослідження та аналізі даних паліативної та госпісної допомоги;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ дотримуватись чинної нормативно-правової бази МОЗ України; ✓ дотримуватись правил безпеки та охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, кисневими балонами, при обстеженні пацієнта, виконанні маніпуляцій, заборі біологічного матеріалу для дослідження тощо.
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.</p> <p>ПРН2. Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.</p> <p>ПРН3. Володіти спеціалізованими уміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>ПРН4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров'я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН5. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, оцінювати результати роботи колективу.</p> <p>ПРН6. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв'язання.</p> <p>ПРН7. Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.</p> <p>ПРН8. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з хворобами цивілізації, їх вплив на здоров'я населення, діагностувати хвороби цивілізації.</p> <p>ПРН9. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров'я.</p> <p>ПРН10. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері медсестринства, обирати методи та інструменти досліджень, висувати і перевіряти гіпотези, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПРН11. Розуміти особливості фармакокінетики та фармакодинаміки лікарських засобів і враховувати їх у медсестринській практиці.</p> <p>ПРН12. Виявляти зв'язок патогенезу захворювань з клінічними проявами та результатами додаткових досліджень.</p> <p>ПРН13. Збирати, аналізувати та оцінювати інформацію, необхідну для розв'язання складних задач у сфері медсестринства, зокрема у науковій та професійній літературі, базах даних.</p> <p>ПРН14. Розуміти принципи сімейно-орієнтованої медицини і застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН16. Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.</p>
Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності</p> <p>Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології</p> <p>Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчес-</p>

ності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час воєнного стану – дбають про свою безпеку (не ігнорують сигнали повітряної тривоги, спускаються в укриття або переходять у безпечне місце перебування до отримання сповіщення про відбій сигналу повітряної тривоги; заняття на момент сигналу повітряної тривоги припиняються. Повернення до занять відбувається після скасування повітряної тривоги). Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять

Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика крайнього терміну виконання завдань

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Паліативна та хоспісна допомога. Комунікація з безнадійно хворими пацієнтами та їх родичами, мультидисциплінарною командою	2
2	Менеджмент при інкурабельних станах пацієнта та синдромі хронічного болю	2
3	Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам з захворюваннями органів дихання та сечостатевої системи	2
4	Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам з патологією органів травного каналу та при кровотечах	2
5	Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам з ко-інфекціями, ВІЛ/СНІДом, туберкульозом, онкопатологією	2
	Разом:	10

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Побудова ефективної комунікації з пацієнтами, родиною та медичною командою	4
2	Управління медичними послугами при наданні допомоги інкурабельним хворим та при синдромі хронічного болю	4
3	Управління медичними послугами при наданні допомоги пацієнтам з патологією органів дихання, сечостатевої системи, травного каналу, при кровотечах	4
4	Управління медичними послугами при догляді за пацієнтом з ко-інфекцією, ВІЛ/СНІДом, туберкульозом, онкопатологією	4
5	Особливості управління при догляді за пацієнтами тяжкохворими та в термінальних станах	4
6	Модульний контроль 1. Менеджмент в паліативно-хоспісній допомозі. Роль магістра медсестринства	2

Разом: 22

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Теми	Кількість годин
1	Організація хоспісної допомоги у регіоні та Україні (<i>презентаційна доповідь</i>)	5
2	Біоетичні принципи роботи з тяжкохворими пацієнтами (<i>проведення тренінгу/сертифікаційний курс http://surl.li/lzjta</i>)	6
3	Епідеміологія, статистика захворюваності населення України на злоякісні новоутворення	6
4	Епідеміологія, статистика захворюваності на туберкульоз в Україні та регіоні	5
5	Питання евтаназії в сучасному суспільстві (<i>презентаційна доповідь</i>)	5
6	Способи боротьби з хронічним болем (<i>розроблення чек-листа</i>)	5
7	Роль соціального працівника при роботі з пацієнтами з хронічними захворюваннями (<i>сертифікаційний курс http://surl.li/lzjuq</i>)	6
8	Управління якістю в охороні здоров'я (<i>сертифікаційний курс http://surl.li/lzjuq</i>)	6
9	Особливості роботи сестри медичної з біологічним матеріалом хворих на СНІД (<i>розроблення СОПу</i>)	5
10	Особливості роботи з пацієнтами та їх родичами в термінальних стадіях захворювання (<i>розроблення чек-листа</i>)	5
11	Підготовка до модульного контролю 1	4
	Разом:	58

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Паліативно-хоспісна допомога: навч. посіб. / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2021. — 328 с.
2. Паліативна та хоспісна допомога : підручник / [Вороненко Ю. В. та ін.] ; за ред. акад. НАМН України Ю. В. Вороненка, чл.-кор. НАМН України Ю. І. Губського ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 385 с.
3. Основи паліативної допомоги: навч. посіб. / Твайкросс Р., Уилкок Е.. — 5-е вид. — М.: Благодійний фонд допомоги хоспісу «Віра», 2017. — 416 с.:
4. Наказ МОЗ України від 11.06.2010 р. № 483 «Про затвердження примірного положення про лікарню “Хоспіс” (відділення, палату паліативного лікування) для хворих на туберкульоз» // Збірник нормативно-директивних документів з охорони здоров'я. — 2010. — № 7. — С. 39— 40. 5
5. Психологічна допомога в кризових ситуаціях/ С. Уварова, Н. Бойченко, С. Гришкан, Н. Улько// ПВНЗ "МІГП", - 2016, 248 с.

Допоміжна:

1. Брацюнь О.П. Вплив міждисциплінарного підходу в наданні паліативної допомоги на якість життя паліативних пацієнтів (на прикладі роботи першого денного хоспісу в Україні) / О. П. Брацюнь, Г. М. Науменко // Міжнародний журнал "Реабілітація та паліативна медицина". - 2016. - N 1 ЕБ. - С.80-82. - Библиогр.: с.82 .
2. Бронова В. Паліативна допомога: правове регулювання / В. Бронова // Довідник головної медичної сестри. - 2017. - N 8. - С.5-13
3. Бронова В. Паліативна допомога: правове регулювання / В. Бронова // Управління закладом охорони здоров'я. - 2017. - N 7. - С.15-24
4. Гуманітарно-правові аспекти організації паліативної медичної допомоги інкурабельним хворим на сучасному етапі розвитку українського суспільства / А.А. Висоцький [та ін.] // Головна медична сестра. — 2016. — № 12. — С. 37—38.
5. Коллякова О.М. Надання паліативної та хоспісної допомоги населенню в

	<p>Україні / О.М. Коллякова // Управління закладом охорони здоров'я : для головного лікаря, його заступника та головної медсестри. — 2013. — № 7. — С. 66—68.</p> <p>6. Кужель І.Р. Рівень емоційного вигорання як базовий критерій необхідності та змісту психоед'юкативної та психокорекційної роботи з медичним персоналом хоспісу / І.Р. Кужель, М.В. Маркова // Медицина психологія. — 2014. — № 1. — С.34—39.</p> <p>7. Зовсім не страшна книга. Про життя, смерть і все, що поміж ними / Упоряд. Анастасія Леухіна. — Київ: Дух і літера, 2020 . — 368 с</p>																																																								
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок), диф.залік.</p>																																																								
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час освітнього процесу: лекції, презентації, дискусії, тренінги.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне освітнє середовище MOODLE.</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).</p>																																																								
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до освітнього середовища MOODLE.</p> <p>У режимі дистанційного навчання вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																																								
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">СМО</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">ПМО</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">ECTS</th> <th rowspan="3" style="text-align: center;">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6" style="text-align: center;">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Т1</th> <th style="text-align: center;">Т2</th> <th style="text-align: center;">...Тn</th> <th style="text-align: center;">САП</th> <th style="text-align: center;">МК 1</th> <th style="text-align: center;">МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Т₁ – Т_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">За 100-бальною шкалою</th> <th style="text-align: center;">За національною шкалою</th> <th style="text-align: center;">За шкалою ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90-100</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td style="text-align: center;">A</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">80-89</td> <td style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70-79</td> <td style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">51-59</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">35-50</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">FX</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0-34</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр</td> <td style="text-align: center;">F</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						Т1	Т2	...Тn	САП	МК 1	МО											За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	90-100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	добре	C	60-69	задовільно	D	51-59	задовільно	E	35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																																												
Модуль 1																																																									
Т1	Т2	...Тn	САП	МК 1	МО																																																				
За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS																																																							
90-100	відмінно	A																																																							
80-89	добре	B																																																							
70-79	добре	C																																																							
60-69	задовільно	D																																																							
51-59	задовільно	E																																																							
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																																																							
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F																																																							
<p>Питання до підсумкового контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> Історія виникнення госпісного руху в світі, Україні. Поняття консультування та його етичні аспекти. Методики ефективної комунікації з тяжкохворими пацієнтами, родиною, в мультидисциплінарній команді. 																																																								

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Правові аспекти паліативної та госпісної допомоги. 5. Захворювання, хвороба, консультування, догляд, методи паліативного лікування. 6. Менеджмент при наданні допомоги інкурабельним хворим. 7. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам із захворюванням органів дихання. 8. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам із захворюванням сечової системи. 9. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам із захворюванням органів травлення. 10. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам із захворюванням органів дихання. 11. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам із синдромом хронічного болю. 12. Менеджмент паліативної допомоги пацієнтам з ко-інфекціями, ВІЛ/СНІДом, туберкульозом, онкопатологією. 13. Особливості менеджменту надання допомоги пацієнтам в термінальній стадії. 14. Організація паліативної та госпісної допомоги міському та сільському населенню. 15. Догляд. Методи паліативного лікування основних симптомів та синдромів. 16. Паліативне і симптоматичне лікування онкологічних хворих, консервативні та хірургічні методи. 17. Специфіка надання невідкладної допомоги інкурабельним хворим з онкопатологією та при кровотечах.
<p>Опитування</p>	<p>Анкета з метою оцінювання якості викладання та методичного забезпечення курсу надано у MOODLE. Анкетування проводиться по завершенню вивчення курсу.</p>